

זוהר היומי

זוהר ויקרא – דף ע"א ע"א

פרשת אחרי מות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ע ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

כַּדִּין אֶתְעָרִין נַפְשֵׁיהוּ דְּצַדִּיקָיָא, וּמִתְכַּנְפִּי וְאֲזִלִּין וְשֹׁאטִין לְדַמִּיכִי חֲבֵרוֹן, וּמוֹדִיעֵי לְהוּ צַעֲרָא דְעֻלְמָא. וְכִלְהוּ עָאֲלִין בְּהֵוָּא פִּתְחָא דְגֵן עֵדֶן, וּמוֹדִיעֵי לְרוּחַ. וְאֵינֹון רוּחִין דְּמִתְעַטְרִין בְּגֵן עֵדֶן, מְלָאכִי עֲלֵאִין אֲזִלִּי בִּינִיָּהוּ. וְכִלְהוּ מוֹדִיעֵין לְנִשְׁמָה. וְנִשְׁמָה אוֹדַעַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ בְּעָאן רַחֲמֵי עַל חַיִּין, וְחַס קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֻלְמָא בְּגִינִיָּהוֹן. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, וְשָׁבַח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׂכָרָם מֵתוֹ וְגו'.

תרגום לעברית

וּבִשְׁעָה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ רַחֲמִים, וְהַחַיִּים הוֹלְכִים וּמוֹדִיעִים לְנַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים וּבּוֹכִים עַל קִבְרֵיהֶם, אוֹתָם שְׂרָאוּיִים לְהוֹדִיעַ לָהֶם. מָה הַטַּעַם? כִּי שָׁמַיִם רְצוּנָם לְהַדְבִּק נַפְשׁ בְּנַפֶּשׁ, אֲזַי מְעוֹרְרִים אֶת נַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים, וּמִתְכַּנְסִים וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים לִישְׁנֵי חֲבֵרוֹן, וּמוֹדִיעִים לָהֶם אֶת צַעַר הָעוֹלָם. וְכֵלָם נִכְנָסִים לְאוֹתוֹ פֶּתַח גֵּן הָעֵדֶן וּמוֹדִיעִים לְרוּחַ. וְאוֹתָן רוּחוֹת שֶׁמִּתְעַטְרוֹת בְּגֵן עֵדֶן, הוֹלְכִים בִּינִיָּהוֹן מְלָאכִים עֲלִיוֹנִים, וְכֵלָם מוֹדִיעִים לְנִשְׁמָה. וְהַנִּשְׁמָה מוֹדִיעָה לְקַב''ה, וְכֵלָם מְבַקְשִׁים רַחֲמִים עַל הַחַיִּים, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עַל הָעוֹלָם בְּעִבּוּרָם. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה, וְשָׁבַח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׂכָרָם מֵתוֹ וְגו'.

אמר רבי חייא, תוהנא אי אית מאן דידע לאודעא להו למתיא, בר אנן. אמר רבי אבא, צערא מודעא להו. אורייתא מודעא להו. דהא בשעתא דלית מאן דידע בהאי, (בראשית רכ"א ע"א) אפקי אורייתא סמוך לקברי, ואינון מתערי, על אורייתא על מה אתגלייא להווא אתר, כדין דומה אודע להון.

תרגום לעברית

אמר רבי חייא, תמהני אם יש מי שיודע להודיע למתים פרט לנו. אמר רבי אבא, הצער מודיע להם, התורה מודיעה להם. שהרי בשעה שאין מי שמכיר את זה, מוציאים את התורה סמוך לקברים, והם מתעוררים על התורה על מה גלתה לאותו מקום, ואז דומה מודיע להם.

טקסט הזוהר

אמר רבי יוסי, ואינון ידעי דהא עלמא בצערא, וחיא לא אתחזון, ולא ידעי לאודעא להו. ביה שעתא כלהו צווחין על אורייתא דאתקלנא ואתגלייא להווא אתר. אי בני נשא תייבין ובכאן בלבא שלים, ותייבין קמי קודשא בריך הוא, כלהו מתכנשי, ובכאן רחמי, ומודיעין לאינון דמיכי חכרון, ועאלין ומודיעין לרוח דבגן עדן, כמה דאמרן.

תרגום לעברית

אמר רבי יוסי, והם יודעים שהרי העולם בצער, והחיים לא ראויים ולא יודעים להודיע להם. באותה שעה כלם צווחים על שהתורה נקלתה וגלתה לאותו מקום. אם בני אדם שבים ובוכים בלב שלם ושבים לפני הקדוש ברוך הוא, אז כלם מתכנסים ומבקשים רחמים ומודיעים לאותם ישני חכרון, ונכנסים ומודיעים לרוח שבגן עדן, כמו שאמרנו.

וְאִי אֵינוֹן לָא תִּיבִין בְּלָבָא שְׁלִים לְמַבְעֵי וּלְמַבְכֵּי עַל צַעֲרָא דְעָלְמָא. וְוִי לְהוֹן, דְּכֻלָּהּ
מִתְכַּנְפִּי לְרִיקָא אֲמַרִי מֵאֵן גָּרַם לְאוֹרֵייתָא קְדִישָׁא דְאַתְגַּלְיָא עַל יְדִייהוּ בְּלָא תְּשׁוּבָה.
וְכֻלָּהּ אֲתָאן לְאַתְחֻדָּתָא (ס' א' לאדכרא) חוֹבֵייהוּ בְּגִינֵי כֶּךָ לָא יִהְיוּן תַּמָּן בְּלָא תְּשׁוּבָה
וּבְלָא תַעֲנִיתָא לְמַבְעֵי בְּעוֹתָא קַמֵּייהוּ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, (ס' א' כלא אתלת) בְּלָא תִלֵּת
תַעֲנִיתָא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֲפִילוּ חַד, וּבִהְיוּא יוֹמָא, וּבְלָבָד דְעָלְמָא יִתִּיב בְּצַעֲרָא טָפִי,
כְּדִין כֻּלָּהּ מְזֻדְּוֹגִי לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עָלְמָא.

תרגום לעברית

וְאִם הֵם לֹא שָׁבִים בְּלֵב שָׁלֵם לְבַקֵּשׁ וּלְכַכּוֹת עַל צַעַר הָעוֹלָם - אוֹי לָהֶם! שְׁכֻלָּם
מִתְכַּנְסִים לְרִיק וְאוֹמְרִים: מִי גָרַם לְתוֹרָה הַקְדוּשָׁה לְגָלוּת עַל יְדֵיהֶם בְּלִי תְּשׁוּבָה?
וְכֻלָּם בָּאִים לְחַדֵּשׁ (לְהַזְכִּיר) חֲטָאֵיהֶם. מִשּׁוֹם כֶּךָ אֵל יֵלְכוּ לְשֵׁם בְּלִי תְּשׁוּבָה וּבְלִי
תַעֲנִית לְבַקֵּשׁ בְּקִשָּׁה לַפְּנִיָּהֶם. רַבִּי אַבָּא אָמַר, (הַכֹּל עַל שֵׁלֶשׁ) בְּלִי שְׁלֹשׁ תַעֲנִיּוֹת. רַבִּי
יוֹסִי אָמַר, אֲפִלוּ אַחַת וּבָאוֹתוֹ יוֹם, וּבְלָבָד שְׁהָעוֹלָם יֵשֵׁב בְּצַעַר יָתֵר, אֲזַי כָּלֵם מְזֻדְּוֹגִים
לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל הָעוֹלָם.

טקסט הזוהר

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹמָא חַד הָווּ אֲזִלִּי (קמ' ד' ע' א', צ' א') רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא
בְּאוֹרְחָא, עָרְעוּ בְּגוּשׁ חָלָב, וַהֲוָה חָרִיב, יִתְּבוּ סְמִיָּה לְבִי קְבָרִי, וְרַבִּי יִיסָא הָוָה בִּידֵיהּ חַד
חוּטְרָא (ס' א' קיטרא) דְּסִפְרָא תוֹרָה דְּאַקְרַע, עַד דִּיתְּבוּ אֲתַרְגִּישׁ חַד קְבָרָא קַמֵּייהוּ, וְצִוּוּחַ
וְוִי וְוִי, דְּהָא עָלְמָא בְּצַעֲרָא שְׁכִיחַ, הָא אוֹרֵייתָא הָכָא דְאַתְגַּלְיָא, אוּ חֲזִיָּא אֲתָנוּ לְחִיָּכָא
עָלָן, וּלְכַסְפָּא בְּכִסּוּפָא עָלָן בְּאוֹרֵייתֵיהוּ. אֲזִידְעִזְעוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא.

למדנו, אמר רבי יהודה, יום אחד היו הולכים רבי חזקיה ורבי ייסא בדרך. פגעו בגוש חלב, והיה חרב. ישבו סמוך לבית הקברות, וכידי רבי ייסא היה מקל (קשר) של ספר תורה שנקרע. בעוד שישבו, רעש קבר אחד לפנייהם וצוח: אוי אוי! שהרי העולם מצוי בצער. הרי התורה גלתה לכאן, או שהחיים באו לצחק עלינו ולבזש אותנו בבושה בתורתם! הזדעזעו רבי חזקיה ורבי ייסא.

טקסט הזהיר

אמר רבי חזקיה מאן את. אמר ליה מיתא אנא, והא אתערנא לגבי ספר תורה. דזמנא חדא הוה יתיב עלמא בצערא, ואתו חזיא הקא, לאתערא לן בספר תורה, ואנא וחבראי אקדימנא לגבי דמיכי חברון, וכד אתחברו בגן עדן ברוחיהון דצדיקיא, אשתכח קמיהון, דההוא ספר תורה דאייתו לקמן אינון חזיא, הוה פסול ומשקר בשמא דמלקא, על דאשתכח וא'ו יתיר בההוא קרא (ויקרא יא) דושסעת שסע שתי פרסות, ואמרו דהואיל ושקרו בשמא דמלקא דלא יתובון לגביהון, ודחו לי ולחבראי בההיא שעתא מבי מתיבתא.

תרגום לעברית

אמר רבי חזקיה, מי אתה? אמר לו: אני מת, והרי התעוררתי לספר התורה. שפעם אחת היה העולם יושב בצער, ובאו לכאן החיים לעורר אותנו עם ספר תורה, ואני וחברי הקדמנו אל ישגי חברון, וכשהתחברו בגן עדן עם רוחות הצדיקים, נמצא לפנייהם, שאותו ספר תורה שהביאו לפנינו אותם החיים היה פסול ומשקר בשם המלה, על שנמצאה וא'ו יתרה באותו פסוק של (ויקרא יא) וושסעת שסע שתי פרסות. ואמרו, שהואיל ושקרו בשם המלה, שלא ישובו אליהם, ודחו אותי ואת החברים שלי מבית הישיבה.

עד דחד סבא דהוה ביניהו, אזל ואייתי ספרא דרב המנונא סבא, וכדין אתער (קהלת רבה פסוק שלח לחמך) רבי אלעזר ברבי שמעון, דהוה קביר עמנא, ואזל ובקעא בגן עדן עליהו, ואתסי עלמא, כדין שארו לן, ומן ההוא יומא דסליקו ליה לרבי אלעזר מבי קברא דא, ואתייהב לגבי אבוה, לית מאן דאתער למיקם קמיהו דדמיכי חברון, דמסתפינא מן ההוא יומא דדחו לי ולחברי. והשתא אתיתון לגבן, וספר תורה גביכון, אמנא דהא עלמא בצערא אשתכח. ועל דא אזדעזענא, דאמינא מאן יקדים לאודעא לאינון זכאי קשוט דמיכי חברון, אשתמיט רבי ייסא ביהוה קיטרא דספר תורה. אמר רבי חזקיה, חס ושלום לית עלמא בצערא, ואנן לא אתינון להאי.

תרגום לעברית

עד שזקן אחד שהיה ביניהם הלך והביא את ספרו של רב המנונא סבא, ואז התעורר רבי אלעזר בן רבי שמעון, שהיה קבור עמנו, והלך ובקש בגן עדן עליהם, ונרפא העולם. ואז התירו לנו, ומאותו יום שהעלו את רבי אלעזר מבית הקברות הזה ונתנו לאביו, אין מי שיתעורר לעמד לפני ישגי חברון, שאנו פוחדים מאותו היום שדחו אותי ואת חברי. ועכשו באתם אלינו עם ספר תורה עמכם, אמרנו שהרי העולם מצוי בצער. ועל כן הזדעזענו, שאמרנו: מי יקדים להודיע לאותם צדיקי אמת ישגי חברון? נשמט רבי ייסא עם אותו חלק של ספר תורה. אמר רבי חזקיה, חס ושלום אין העולם בצער, ואנו לא באנו לכה.

קמו רבי חזקיה ורבי ייסא ואזלו. אמרי, ודאי בשעתא דזכאין לא אשתכחו בעלמא,
עלמא לא מתקיימא אלא בגיניהון דמתייא. אמר רבי ייסא, בשעתא דאצטריך עלמא
למטרא, אמאי אזלינן לגביהון דמתייא, והא כתיב

קמו רבי חזקיה ורבי ייסא והלכו. אמרו, ודאי בשעה שצדיקים לא נמצאים בעולם,
העולם אינו מתקיים אלא בשביל המתים. אמר רבי ייסא, בשעה שהעולם צריך את
המטר, למה הולכים אצל המתים, והרי כתוב (דברים יח) ודרש אל המתים, ואסור?
אמר לו, עד כאן לא ראית כנף צפור העדן. ודרש אל המתים, דוקא אל המתים. שהם
רשעי העולם שהם מעמים עובדי עבודה זרה שנמצאים תמיד עם המתים. אבל ישראל,
שהם צדיקי אמת, עליהם קרא שלמה, (קהלתד) ושבח אני את המתים שכבר מתו,
בזמן אחר ולא עכשו. שכבר מתו, ועכשו הם חיים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.